

H O T Ă R Î R E
pentru aprobarea Normei sanitar-veterinare privind măsurile
de supraveghere, control și combatere a gripei aviare

nr. 939 din 04.08.2008

Monitorul Oficial nr.154-156/950 din 15.08.2008

* * *

În conformitate cu prevederile Legii nr.221-XVI din 19 octombrie 2007 privind activitatea sanitar-veterinară (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.51-54, art.153), Legii nr.1513-XII din 16 iunie 1993 privind asigurarea sanitaro-epidemiologică a populației (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.60-61, art.259), și în scopul prevenirii, monitorizării și combaterii virusului gripei aviare, Guvernul

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Norma sanitar-veterinară privind măsurile de supraveghere, control și combatere a gripei aviare (se anexează).
2. Finanțarea măsurilor stipulate în prezenta Normă sanitar-veterinară se va efectua din contul și în limitele alocațiilor aprobate pentru acest scop în bugetul de stat.
3. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare.
4. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data intrării în vigoare a Legii nr.221-XVI din 19 octombrie 2007 privind activitatea sanitar-veterinară.

PRIM-MINISTRU

Zinaida GRECEANÎ

Contrasemnează:

Prim-viceprim-ministru,
ministrul economiei și comerțului
Ministrul agriculturii și industriei alimentare
Ministrul sănătății
Ministrul ecologiei și resurselor naturale
Ministrul finanțelor

Igor Dodon
Anatolie Gorodenco
Larisa Catrinici
Violeta Ivanov
Mariana Durleșteanu

Chișinău, 4 august 2008.
Nr.939.

Aprobată
prin Hotărârea Guvernului
nr.939 din 4 august 2008

NORMA SANITAR-VETERINARĂ
privind măsurile de supraveghere, control și combatere a gripei aviare

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

1. Norma sanitar-veterinară privind măsurile de supraveghere, control și combatere a gripei aviare (în continuare – Norma sanitar-veterinară) este elaborată în conformitate cu prevederile Legii nr.221-XVI din 19 octombrie 2007 privind activitatea sanitar-veterinară și Legii nr.1513-XII din 16 iunie 1993 privind asigurarea sanitaro-epidemiologică a populației.
2. Prezenta Normă sanitar-veterinară a fost armonizată cu prevederile Directivei 2005/94/CE a Consiliului Europei din 20 decembrie 2005 privind măsurile comunitare de

combatere a influenței aviare și de abrogare a Directivei 92/40/CEE (Official Journal L 010, 14/01/2006 P. 0016 – 0065) și Deciziei Comisiei Europene din 19 octombrie 2005 de stabilire a unor măsuri de biosecuritate în vederea limitării riscului de transmitere la păsările de curte și la alte păsări ținute în captivitate, de la păsările sălbatice vii, a gripei aviare cauzate de subtipul H5N1 al virusului gripei A și de stabilire a unui sistem de depistare timpurie în zonele cu grad ridicat de risc (Official Journal L 274, 20/10/2005 P. 0105 – 0107).

3. Prezenta Normă sanitar-veterinară stabilește:

a) măsuri preventive referitoare la supravegherea și la depistarea din timp a gripei care urmăresc consolidarea nivelului de vigilență și de pregătire a direcțiilor raionale/municipale sanitar-veterinare și siguranța produselor de origine animală (în continuare – direcțiile raionale/municipale), precum și a populației pentru consecințele provocate de această boală;

b) măsurile de combatere ce trebuie aplicate în cazul apariției unui focar de gripă aviară la păsările de curte și la alte păsări captive, precum și de depistare timpurie a unei eventuale răspândiri a virusurilor gripei aviare la mamifere;

c) alte măsuri ce urmăresc evitarea răspândirii virusurilor influenței de origine aviară la alte specii.

4. În sensul prezentei Norme sanitar-veterinare sînt folosite următoarele definiții:

gripă aviară – o infecție gripală a păsărilor domestice sau a altor păsări ținute în captivitate cu orice virus gripal A din subtipurile H5 sau H7 sau cu un indice de patogenitate intravenoasă (IPIV) la puii de găină de 6 săptămîni mai mare de 1,2;

gripă aviară de o înaltă patogenitate (GAIP) – infecție a păsărilor domestice sau a altor păsări ținute în captivitate, provocată de virusuri ale gripei aviare, aparținînd subtipurilor H5 sau H7 cu secvențe genomice codificate prin aminoacizii cu baze multiple, la locul de clivaj al moleculei de hemaglutinină, similar celui observat pentru alte virusuri GAIP, care indică faptul că molecula de hemaglutinină poate fi clivată prin intermediul unei proteaze ubicvitate a gazdei sau virusurilor gripei aviare cu un indice de patogenitate intravenoasă la puii de găină de 6 săptămîni mai mare de 1,2;

gripă aviară de o joasă patogenitate (GAJP) – infecție a păsărilor domestice sau a altor păsări ținute în captivitate, provocată de subtipurile H5 sau H7 ale virusurilor de gripă aviară, care nu corespund definiției de gripă aviară de înaltă patogenitate (GAIP);

păsări domestice – toate păsările care sînt crescute sau ținute în captivitate pentru producția de carne sau ouă pentru consum, pentru obținerea altor produse, ca rezerve pentru repopularea vînatului cu pene sau în scopul oricărui program de reproducere pentru producerea acestor categorii de păsări;

pasăre sălbatică – orice pasăre ce trăiește în libertate;

alte păsări întreținute în captivitate – orice tip de pasăre, cu excepția păsărilor domestice, care sînt ținute în captivitate pentru orice alt scop, incluzîndu-le pe cele ținute pentru spectacole, concursuri, expoziții, competiții, reproducție, vînzare;

rase rare de păsări domestice sau alte păsări întreținute în captivitate, înregistrate oficial – orice păsări domestice sau alte păsări întreținute în captivitate, recunoscute oficial de Direcția resurse naturale și biodiversitate subordonată Ministerului Ecologiei și Resurselor Naturale ca rase rare, în cadrul planului de contingentă prevăzut la pct.54 din prezenta Normă sanitar-veterinară;

exploatație de păsări – orice adăpost sau construcție în care sînt cazate, întreținute sau exploatate păsările;

exploatație comercială pentru păsări domestice – exploatație unde păsările domestice sînt ținute în scopuri comerciale;

exploatație noncomercială – exploatație unde păsările domestice sau alte păsări întreținute în captivitate sînt ținute de către proprietarii acestora pentru consum sau uz personal sau în calitate de păsări exotice;

compartiment de păsări domestice sau compartiment de alte păsări întreținute în captivitate – exploatație sau exploatații supusă/supuse unui sistem managerial de biosecuritate

obișnuit, conținând păsări domestice sau subpopulații de alte păsări întreținute în captivitate cu un statut distinct de sănătate în ceea ce privește gripa aviară, supuse măsurilor de supraveghere, control și biosecuritate corespunzătoare;

efectiv de păsări – toate păsările domestice sau alte păsări întreținute în captivitate din cadrul unei singure unități de producție;

unitate de producție – unitate sau exploatație supravegheată de medicul veterinar oficial, complet independentă de celelalte unități din aceeași exploatație, în ceea ce privește localizarea și desfășurarea activităților de management zilnic al păsărilor domestice sau altor păsări întreținute în captivitate;

pui de o zi – toate păsările domestice mai mici de 72 de ore, care nu au fost încă furajate, cu excepția rațelor din rasa Cairinia moschata sau a hibridilor lor, care pot fi furajați;

manual de diagnostic – metode de prelevare de probe și criterii pentru evaluarea rezultatelor testelor de laborator privind confirmarea și diagnosticul diferențial al gripei aviare;

păsări domestice sau alte păsări întreținute în captivitate, suspecte de a fi infectate – orice păsări domestice sau alte păsări întreținute în captivitate, care manifestă semne clinice sau care prezintă leziuni post-mortem sau reacții la teste de laborator, ce nu permit excluderea prezenței gripei aviare;

proprietar – orice persoană fizică sau juridică care are în proprietate păsări domestice sau alte păsări întreținute în captivitate sau care este responsabilă de deținerea acestora în scopuri comerciale sau necomerciale;

supervizare oficială – acțiunile întreprinse de autoritatea competentă pentru a verifica dacă cerințele prezentei Norme sanitar-veterinare sau orice alte instrucțiuni emise de Agenția Sanitar-veterinară și Siguranța Produselor de Origine Animală (în continuare – Agenția), ce se cer a fi aplicate, sînt sau au fost respectate întocmai;

eliminare – acțiunea de colectare, transport, depozitare, manipulare, procesare și utilizare sau distrugere a subproduselor de origine animală;

exploatație de contact – exploatație de unde gripa aviară ar fi putut să provină sau în care a fost introdusă ca urmare a locației avute, a mișcării persoanelor, a păsărilor domestice ori a altor păsări întreținute în captivitate, a mijloacelor de transport sau în orice alt mod;

focar suspect – exploatație unde autoritatea competentă suspectează prezența gripei aviare;

focar – exploatație unde prezența gripei aviare a fost confirmată de autoritatea competentă;

focar primar – orice focar nelegat din punct de vedere epizootologic de un focar constatat anterior în aceeași regiune, exploatație sau de prima apariție într-o regiune;

strategie de diferențiere a animalelor vaccinate de cele infectate (DIVA) – strategie de vaccinare ce permite diferențierea animalelor vaccinate/infectate de cele vaccinate/neinfectate cu ajutorul unui test de diagnostic capabil să detecteze anticorpii produși împotriva virusului sălbatic și al utilizării de păsări-santină nevaccinate;

păsări-santină – păsări din specii receptive la virusul gripei aviare ce manifestă simptome clinice, ori prezintă leziuni post-mortem sau reacții la testele de laborator și indică suspiciunea prezenței bolii;

cadavre – păsări domestice sau alte păsări întreținute în captivitate care au pierit sau au fost ucise, ori părți ale acestora și care sînt improprii consumului uman;

biosecuritate – complexul de măsuri organizatorice și tehnice ce trebuie aplicate pentru prevenirea introducerii, persistenței și răspîndirii agenților patogeni, astfel încît să fie prevenită apariția virusului gripei aviare.

Capitolul II

SUPRAVEGHERE, NOTIFICĂRI ȘI ANCHETE EPIZOOTOLOGICE

5. Agenția realizează programe de supraveghere pentru:

a) a detecta, la diferite specii de păsări domestice, prevalența infecției cu subtipurile H5 și H7 ale virusului gripei aviare;

b) a contribui, în baza evaluării riscurilor actualizate cu regularitate, la îmbogățirea cunoștințelor despre riscurile reprezentate de păsările sălbatice în legătură cu orice virus gripal de origine aviară prezent la păsări.

6. Direcțiile raionale/municipale, în comun cu Centrul Republican de Diagnostic Veterinar, notifică, în mod obligatoriu, Agenției orice suspiciune sau confirmare a prezenței gripei aviare.

Direcțiile raionale/municipale trebuie să se convingă că:

a) probele sînt prelevate de la păsările domestice sau de la alte păsări întreținute în captivitate cînd sînt ucise, pentru a se confirma sau a se exclude prezenta virusului GAIP în aceste exploatații de contact, potrivit manualului de diagnostic;

b) în orice exploatație unde sînt ucise și eliminate păsări domestice sau alte păsări întreținute în captivitate și unde prezența gripei aviare este confirmată ulterior, clădirile și toate echipamentele posibil să fi fost contaminate, precum și toate mijloacele de transport utilizate pentru transportarea păsărilor domestice și a altor păsări întreținute în captivitate, a cadavrelor, cărnii, furajelor, așternutului, gunoiului de grajd și a oricărui alt material sau substanță susceptibil(ă) de a fi contaminat(ă) sînt supuse uneia ori mai multor dintre procedurile prevăzute la pct.49 din prezenta Normă sanitar-veterinară.

Suplimentar, Agenția notifică Comisiei Europene, în conformitate cu anexa nr.1 la prezenta Normă sanitar-veterinară, orice prezență a gripei aviare, confirmată de direcțiile raionale/municipale.

7. Agenția urmărește ca ancheta epizootologică să se desfășoare pe bază de chestionare, care sînt stabilite în cadrul planului de contingență prevăzute la pct.55 din prezenta Normă sanitar-veterinară.

Ancheta epizootologică include cel puțin următoarele date:

- a) durata prezenței gripei aviare în exploatație, în alte locații sau în mijloace de transport;
- b) originea posibilă a gripei aviare;
- c) identificarea oricărei exploatații de contact;
- d) deplasările păsărilor domestice, ale altor păsări întreținute în captivitate, persoanelor, mamiferelor, mijloacelor de transport, oricăror materiale sau oricărui alt mijloc prin care virusul gripei aviare s-ar fi putut raspîndi.

Capitolul III FOCARE SUSPECTE

8. În cazul suspiciunii unui focar, direcțiile raionale/municipale efectuează o anchetă care să confirme sau să excludă prezența virusului gripei aviare în conformitate cu manualul de diagnostic existent și plasează exploatația sub supraveghere oficială.

9. Direcțiile raionale/municipale trebuie să se asigure că în exploatație sînt aplicate următoarele măsuri:

a) efectuarea unui recensămînt al păsărilor domestice, altor păsări întreținute în captivitate și al tuturor speciilor de mamifere domestice;

b) întocmirea unei liste cu numărul aproximativ al păsărilor domestice, al altor păsări întreținute în captivitate și al tuturor mamiferelor din speciile domestice deja bolnave, moarte sau susceptibile de infecție, din fiecare categorie existentă în exploatație. Această listă trebuie actualizată zilnic, luîndu-se în considerare ecloziunile, fătările și decesele survenite de-a lungul existenței focarului suspiciat, și trebuie să fie prezentată, la cerere, direcțiilor raionale/municipale;

c) limitarea la maximum a contactelor cu păsările sălbatice. Toate păsările domestice și alte păsări întreținute în captivitate se plasează într-o încăpere a exploatației și se mențin acolo. Dacă acest lucru este imposibil, sînt închise într-un alt loc al exploatației, astfel încît să nu aibă contact cu alte păsări domestice sau cu alte păsări întreținute în captivitate din alte exploatații;

d) neadmiterea intrării sau părăsirii exploatației de către nici o pasăre domestică sau altă pasăre întreținută în captivitate;

e) neadmiterea părăsirii exploatației de către nici un cadavru ori carne provenită de la o pasăre domestică sau altă pasăre sălbatică, inclusiv măruntaie, hrană pentru păsări, ustensile, materiale, deșeuri, dejectii, gunoi de grajd, așternut uzat sau orice obiect care ar putea transmite gripa aviară fără un certificat veterinar eliberat de direcțiile raionale/municipale, respectând măsurile de biosecuritate, astfel încât să se minimizeze riscul propagării gripei aviare;

f) nici un ou nu va putea părăsi exploatația;

g) supravegherea de către medicul veterinar oficial a mișcărilor de persoane, mamiferelor din speciile domestice, mijloacelor de transport și echipamentului de la exploatație sau spre exploatație;

h) utilizarea mijloacelor de dezinfecție în conformitate cu instrucțiunile medicului veterinar oficial, la intrările și ieșirile din încăperile unde sînt întreținute păsările domestice sau alte păsări întreținute în captivitate, și ale exploatației respective.

10. Agenția controlează ca ancheta epizootologică să fie realizată în conformitate cu pct.7 din prezenta Normă sanitar-veterinară.

Prin derogare de la prevederile pct.8 din prezenta Normă sanitar-veterinară, direcțiile raionale/municipale pot prevedea recoltarea de probe și în alte cazuri. În aceste circumstanțe, autoritatea competentă poate acționa fără a adopta unele sau toate măsurile prevăzute în pct.9 din prezenta Normă sanitar-veterinară.

Agenția poate acorda derogări de la măsurile prevăzute la pct.9 lit.c), d) și e) din prezenta Normă sanitar-veterinară, în baza realizării unei analize de risc și ținînd cont de precauțiile ce trebuie luate, precum și de destinația păsărilor și a produselor ce urmează să fie transportate.

Agenția poate, de asemenea, să acorde derogări de la măsurile prevăzute la pct.9 lit.h) din prezenta Normă sanitar-veterinară în cazul păsărilor întreținute în captivitate în exploatații noncomerciale.

11. În ceea ce privește pct.9 lit.f) din prezenta Normă sanitar-veterinară, Agenția poate autoriza expedierea de ouă:

a) direct către o unitate pentru fabricarea produselor din ouă, în conformitate cu condițiile prevăzute în anexa nr.1 la prezenta Normă sanitar-veterinară;

b) pentru eliminare.

12. Măsurile ce se aplică în exploatații în cazul suspiciunii focarelor, conform pct. 8-10 din prezenta Normă sanitar-veterinară, trebuie să continue să se aplice pînă la excluderea suspiciunii gripei aviare din exploatație de către direcțiile raionale/municipale.

13. În baza rezultatelor preliminare ale anchetei epizootologice, direcțiile raionale/municipale pot aplica prevederile prevăzute în prezentul punct, dacă exploatația este situată într-o zonă cu densitate mare de păsări.

Restricțiile temporare pot fi aplicate asupra mișcării păsărilor domestice, a altor păsări întreținute în captivitate, a ouălor și a deplasării mijloacelor de transport utilizate în sectorul păsărilor. Aceste restricții pot fi extinse asupra deplasării mamiferelor din speciile domestice, dar, în acest caz, nu trebuie să depășească 72 de ore fără justificare.

Capitolul IV

GRIPA AVIARĂ DE ÎNALTĂ PATOGENITATE (GAIP)

Secțiunea 1

Exploatații, unități de producție distincte și exploatații de contact

14. În cazul apariției unui focar de GAIP, Agenția trebuie să se asigure că în afară de măsurile prevăzute la pct.9 și 10 din prezenta Normă sanitar-veterinară se aplică și cele expuse în prezentul punct.

Toate păsările domestice și alte păsări întreținute în captivitate, aflate în exploatație, trebuie să fie ucise fără întârziere, sub supraveghere oficială. Uciderea trebuie să fie efectuată astfel încât să se evite riscul răspîndirii virusului gripei aviare, în special, în timpul transportării.

Toate cadavrele și ouăle din exploatație trebuie să fie eliminate sub supraveghere oficială.

Păsările domestice deja eclozate din ouăle colectate din exploatație în timpul perioadei dintre data probabilă a introducerii GAIP în exploatație și cea a aplicării măsurilor prevăzute în pct.9 din prezenta Normă sanitar-veterinară trebuie să fie puse sub supraveghere oficială, iar investigațiile trebuie să se desfășoare în conformitate cu manualul de diagnostic.

Carnea păsărilor domestice tăiate și ouăle colectate din exploatație în perioada dintre data probabilă a introducerii GAIP în exploatație și cea a aplicării măsurilor prevăzute în pct.9 din prezenta Normă sanitar-veterinară trebuie, pe cât e posibil, urmărite și eliminate sub supraveghere oficială.

Toate substanțele și deșeurile posibil să fi fost contaminate, cum ar fi furajele, trebuie distruse sau supuse unui tratament care să asigure distrugerea virusului gripei aviare, în conformitate cu instrucțiunile medicului veterinar oficial.

Gunoiul de grajd și așternutul susceptibile să fi fost contaminate trebuie supuse uneia sau mai multor dintre procedurile prevăzute la pct. 48 din prezenta Normă sanitar-veterinară.

După eliminarea cadavrelor, clădirile utilizate pentru depozitarea acestora, pășunea sau pământul, echipamentul susceptibil de a fi contaminat, mijloacele de transport utilizate pentru transportarea păsărilor domestice sau a altor păsări întreținute în captivitate, a cadavrelor, cărnii, furajelor, gunoiului de grajd și așternutului, precum și a oricărui alt material ori substanță susceptibil(ă) de a fi contaminat(ă) trebuie supuse uneia sau mai multor dintre procedurile prevăzute la pct.48 din prezenta Normă sanitar-veterinară.

Alte păsări întreținute în captivitate sau mamiferele din specii domestice nu trebuie să intre sau să părăsească exploatația, decât sub supravegherea medicului veterinar oficial.

În cazul unui focar primar, izolatul de virus este supus procedurii de laborator, în conformitate cu manualul de diagnostic pentru identificarea subtipurii genetice. Izolatul de virus trebuie transmis cât mai curînd posibil laboratorului comunitar de referință, așa cum prevede pct.51 din prezenta Normă sanitar-veterinară.

Aplicarea acestor prevederi poate fi limitată doar față de păsările domestice sau față de alte păsări întreținute în captivitate, suspecte de a fi infectate, precum și față de unitățile de producție ale acestora. Probele trebuie să fie prelevate de la păsările domestice sau de la alte păsări întreținute în captivitate dacă sînt ucise, pentru a se putea confirma sau exclude riscul unui focar suspect, în conformitate cu manualul de diagnostic.

În jurul exploatației poate fi stabilită o zonă de control temporar, iar prevederile pct.9 din prezenta Normă sanitar-veterinară pot fi aplicate, în caz de necesitate, față de exploatațiile situate în cadrul acestei zone.

15. Agenția poate acorda derogări de la măsurile prevăzute la pct.14 alineatul doi din prezenta Normă sanitar-veterinară în cazul apariției unui focar de GAIP într-o exploatație noncomercială, într-un circ, într-o grădină zoologică, într-un magazin pentru păsări decorative, într-o rezervație naturală sau într-o zonă îngădită, unde păsările domestice ori alte păsări întreținute în captivitate sînt ținute în scopuri științifice sau în scopuri legate de conservarea speciilor pe cale de dispariție ori a raselor rare de păsări domestice sau de alte păsări întreținute în captivitate, înregistrate oficial, cu condiția ca astfel de derogări să nu afecteze lupta împotriva bolii.

16. Direcțiile raionale/municipale controlează ca atunci cînd este acordată o derogare, așa cum prevede pct.15 din prezenta Normă sanitar-veterinară, păsările domestice și alte păsări întreținute în captivitate:

a) să fie plasate într-o clădire din exploatație și ținute acolo, astfel încît să nu aibă contact cu alte păsări domestice sau cu alte păsări întreținute în captivitate din alte exploatații;

b) să fie supuse supravegherii ulterioare și testărilor, în conformitate cu manualul de diagnostic, și să nu fie mutate pînă cînd rezultatele testelor de laborator nu vor stabili că nu există un risc major de răspîndire a GAIP;

c) să nu părăsească exploatația de origine, cu excepția tăierii sau în cazul în care sînt transportate către o altă exploatație situată în țară, în conformitate cu instrucțiunile aprobate de către direcțiile raionale/municipale.

17. Agenția poate acorda derogări de la măsurile prevăzute în pct.14 alineatul cinci din prezenta Normă sanitar-veterinară privind expedierea directă a ouălor către o unitate pentru fabricarea produselor din ouă, pentru a fi manipulate și tratate în conformitate cu condițiile stabilite în anexa nr.1 la prezenta Normă sanitar-veterinară.

18. În cazul apariției unui focar de GAIP într-o exploatație alcătuită din două sau mai multe unități de producție distincte, Agenția poate acorda derogări de la măsurile prevăzute în pct.14 alineatul doi din prezenta Normă sanitar-veterinară pentru unitățile de producție ce cresc păsări domestice sau alte păsări întreținute în captivitate în care nu se suspicionează GAIP, cu condiția ca aceste derogări să nu afecteze combaterea bolii.

Astfel de derogări trebuie acordate doar în cazul a două sau mai multe unități de producție distincte, unde direcțiile raionale/municipale, ținând cont de structura, numărul, modul de funcționare, tipul de adăpostire, furajare, sursele de apă, echipamentele, personalul și de vizitatorii din exploatație, consideră că sînt total independente de alte unități de producție în ceea ce privește amplasarea și managementul permanent al păsărilor domestice sau al altor păsări întreținute acolo în captivitate.

19. Direcțiile raionale/municipale, în baza rezultatelor anchetei epizootologice, trebuie să decidă dacă o exploatație este considerată exploatație de contact, unde se aplică măsurile prevăzute la pct.14 din prezenta Normă sanitar-veterinară, în special, dacă exploatațiile de contact sînt situate într-o zonă cu densitate mare de păsări domestice.

Principalele criterii și factorii de risc ce se iau în considerare pentru aplicarea măsurilor prevăzute la pct.14 în exploatațiile de contact sînt stabilite/stabiliți în anexa nr.2 la prezenta Normă sanitar-veterinară.

Agenția, la rîndul său, trebuie să se convingă că măsurile prevăzute la pct.9 din prezenta Normă sanitar-veterinară sînt aplicate față de exploatațiile de contact pînă cînd prezența GAIP se exclude, în conformitate cu manualul de diagnostic.

Secțiunea 2

Zone de protecție, zone de supraveghere și alte zone de restricții

20. Direcțiile raionale/municipale, imediat ce apare un focar de gripă aviară, trebuie să stabilească:

a) o zonă de protecție, cu o rază de cel puțin 3 km în jurul exploatației;

b) o zonă de supraveghere, cu o rază de cel puțin 10 km în jurul exploatației, incluzînd zona de protecție.

În cazul în care se stabilesc zonele de protecție și de supraveghere, așa cum prevede alineatul unu din prezentul punct, se atenționează cel puțin la următoarele criterii:

a) ancheta epizootologică;

b) amplasarea geografică, inclusiv frontierele naturale;

c) localizarea și proximitatea exploatațiilor, precum și numărul aproximativ de păsări domestice;

d) modalitățile de deplasare și de comerț cu păsări domestice și cu alte tipuri de păsări întreținute în captivitate;

e) resursele și personalul disponibil pentru efectuarea controlului în cadrul zonelor de protecție și de supraveghere a oricărei mișcări a păsărilor domestice și a altor păsări întreținute în captivitate, a cadavrelor acestora, a așternutului sau a gunoiului de grajd utilizat, în special, în cazurile în care păsările domestice sau alte păsări întreținute în captivitate, care urmează să fie ucise și distruse, trebuie mutate din exploatația de origine a acestora.

Dacă o zonă de protecție și de supraveghere sau alte zone de restricție acoperă teritoriile mai multor state, autoritățile competente ale acestor state trebuie să colaboreze pentru stabilirea acestor zone.

21. Direcțiile raionale/municipale trebuie să se convingă că următoarele măsuri sînt aplicate în zonele de protecție și de supraveghere:

a) sînt puse în aplicare dispozitive ce permit urmărirea oricărei posibilității de răspîndire a virusului gripei aviare, inclusiv păsările domestice, alte păsări întreținute în captivitate, carnea, ouăle, cadavrele, furajele, așternutul, persoanele care au venit în contact cu păsările domestice infectate sau cu alte păsări întreținute în captivitate ori cu vehiculele ce au legătura cu sectorul păsărilor;

b) se întreprind măsurile necesare ca toate persoanele din zonele de protecție și de supraveghere supuse restricțiilor în cauză să fie informate despre aceste restricții. Informarea se poate face sub formă de afișe, prin mass-media, sau prin orice alte mijloace corespunzătoare.

În baza anchetei epizootologice sau a oricărui alt indiciu trebuie implementate programe preventive de eradicare, inclusiv tăierea preventivă sau uciderea păsărilor domestice ori a altor păsări întreținute în captivitate, în exploatații sau în zone expuse riscului.

Proprietarii, la rîndul său, trebuie să prezinte direcțiilor raionale/municipale, informațiile relevante cu privire la păsările domestice sau alte păsări întreținute în captivitate și cu privire la ouăle ce intră și ies din exploatație.

Secțiunea 3

Măsuri ce trebuie aplicate în zonele de protecție

22. Direcțiile raionale/municipale trebuie să se asigure că în zonele de protecție sînt aplicate următoarele măsuri:

a) efectuarea, cît mai curînd posibil, a unui recensămînt al tuturor exploatațiilor;

b) vizitarea tuturor exploatațiilor comerciale de către medicul veterinar oficial, pentru o examinare clinică a păsărilor domestice sau a altor păsări întreținute în captivitate și, în caz de necesitate, colectarea probelor pentru teste de laborator în conformitate cu manualul de diagnostic;

c) toate păsările domestice sau alte păsări întreținute în captivitate să fie aduse într-o clădire a exploatației. Cînd acest lucru este imposibil sau sănătatea păsărilor este compromisă, sînt închise în alt loc din aceeași exploatație, astfel încît să nu aibă contact cu alte păsări domestice sau cu alte păsări întreținute în captivitate din alte exploatații. Sînt luate toate măsurile rezonabile pentru minimizarea contactului acestora cu păsările sălbatice;

d) cadavrele să fie eliminate cît mai curînd posibil;

e) mijloacele de transport și echipamentele utilizate pentru transportarea păsărilor domestice ori a altor păsări întreținute în captivitate, cărnii, furajelor, gunoiului de grajd și așternutului sau a oricărui alt material ori substanță susceptibilă de a fi contaminată să fie supuse, fără întîrziere, uneia sau mai multor dintre procedurile prevăzute la pct.48 din prezenta Normă sanitar-veterinară;

f) toate părțile mijloacelor de transport utilizate de personal sau de alte persoane care intră ori care ies din exploatație și care sînt susceptibile de a fi contaminate să fie supuse, fără întîrziere, uneia sau mai multor dintre procedurile prevăzute la pct.48 din prezenta Normă sanitar-veterinară;

g) nici o pasăre domestică, alte păsări întreținute în captivitate sau mamifere domestice să nu poată intra sau părăsi exploatația decît sub supravegherea medicului veterinar oficial;

h) orice creștere a mortalității sau morbidității ori scădere semnificativă a producției în exploatație să fie semnalată imediat direcțiilor raionale/municipale, care trebuie să efectueze investigațiile corespunzătoare, în conformitate cu manualul de diagnostic;

i) măsurile de biosecuritate orientate spre prevenirea răspîndirii gripei aviare trebuie să fie respectate de orice persoană care intră sau care părăsește exploatația;

j) proprietarul să țină evidența tuturor persoanelor care vizitează exploatația, pentru a ușura supravegherea și controlul asupra bolii, aceasta fiind pusă la dispoziția direcțiilor raionale/municipale. Astfel de evidențe nu trebuie ținute în cazul exploatațiilor de tipul grădinilor zoologice sau al rezervațiilor naturale, în care vizitatorii nu au acces.

23. Direcțiile raionale/municipale trebuie să asigure:

a) interzicerea evacuării și împrăștierii gunoiului de grajd, a așternutului uzat din exploatațiile aflate în zonele de protecție;

b) interzicerea expozițiilor, piețelor sau altor târguri și locuri de repopulare a vînatului în zonele de protecție;

c) interzicerea mișcării și transportării de la exploatații pe șosele, excluzînd drumurile cu destinație privată din cadrul exploatațiilor, sau pe cale ferată a păsărilor domestice sau a altor păsări întreținute în captivitate, a păsărilor ouătoare, a puilor de o zi, a ouălor sau a cadavrelor, în cadrul zonelor de protecție;

d) interzicerea transportării cărnii de pasăre de la abatoare, unități de tăiere, depozite frigorifice, cu excepția cazului în care aceasta provine:

de la păsări domestice provenite din afara zonei de protecție, fiind depozitată și transportată separat de carnea de pasăre din cadrul zonelor de protecție;

de la o dată cu cel puțin 21 de zile înaintea datei care se consideră că a debutat infecția în exploatația din zona de protecție și care, de la producere, a fost depozitată și transportată separat de carnea produsă după această dată.

Interdicțiile prevăzute la prezentul punct nu se aplică față de tranzitul prin zona de protecție, pe șosele sau calea ferată, fără descărcare sau oprire.

24. Direcțiile raionale/municipale, prin derogare de la prevederile pct.23 din prezenta Normă sanitar-veterinară, pot autoriza transportarea directă a păsărilor provenite de la o exploatație din zona de protecție pentru tăiere imediată la un anumit abator desemnat, în următoarele condiții:

a) să fie efectuat un examen clinic al păsărilor din exploatația de origine de către medicul veterinar oficial cu 24 de ore înaintea trimerii la tăiere;

b) atunci cînd este cazul, să fie efectuate testele de laborator pe păsările din exploatația de origine, în conformitate cu manualul de diagnostic, și acestea au avut rezultate favorabile;

c) păsările să fie transportate în mijloace de transport sigilate de către autoritatea competentă sau sub supravegherea acesteia;

d) autoritatea competentă responsabilă de abatorul respectiv este informată și acceptă să primească păsările, confirmînd ulterior tăierea acestora autorității competente responsabile de expediere;

e) păsările provenite din zona de protecție sînt ținute separat de alte păsări și sînt tăiate separat sau la un anumit interval de timp față de celelalte păsări, preferabil la sfîrșitul programului de lucru. Operațiunile ulterioare de curățare și dezinfecție trebuie terminate înainte ca alte păsări să fie tăiate;

f) medicul veterinar oficial trebuie să se convingă că păsările destinate tăierii au fost supuse unui examen amănunțit la intrarea în abator și după ce au fost tăiate;

g) carnea nu se comercializează decît în conformitate cu prevederile Normei sanitar-veterinare privind problemele de sănătate care reglementează producerea și comercializarea cărnii de pasăre în stare proaspătă.

Direcțiile raionale/municipale, prin derogare de la prevederile pct.23 din prezenta Normă sanitar-veterinară, pot autoriza transportarea directă a păsărilor din afara zonei de protecție pentru tăiere imediată către un abator desemnat din cadrul zonei de protecție, precum și mișcările ulterioare ale cărnii provenite de la aceste păsări, dacă:

a) autoritatea competentă responsabilă de abatorul desemnat este informată și acceptă să primească păsările, confirmînd ulterior tăierea acestora autorității competente de expediere;

b) păsările sînt ținute separat de alte păsări provenite din zona de protecție și sînt tăiate separat sau la un anumit interval de timp față de alte păsări;

c) carnea obținută este tranșată, transportată și stocată separat de carnea provenind de la alte păsări din interiorul zonei de protecție;

d) subprodusele sînt eliminate.

25. Direcțiile raionale/municipale, prin derogare de la prevederile pct.23 din prezenta Normă sanitar-veterinară, pot autoriza transportarea directă a puilor de o zi, provenind din

exploatații situate în zona de protecție, către o exploatație, aflată, preferabil în afara zonelor de protecție și supraveghere, cu următoarele condiții:

a) să fie transportați în mijloace de transport sigilate sub supravegherea medicului veterinar oficial;

b) în timpul transportării și în exploatația de destinație să fie aplicate măsurile de biosecuritate adecvate;

c) exploatația de destinație să fie pusă sub supraveghere oficială după sosirea puilor de o zi;

d) dacă părăsesc zona de protecție și supraveghere, păsările trebuie să rămână în exploatația de destinație cel puțin 21 de zile.

26. Direcțiile raionale/municipale, prin derogare de la prevederile pct.23 din prezenta Normă sanitar-veterinară, pot autoriza transportarea directă a păsărilor ouătoare către o exploatație sau un adăpost al acelei exploatații, de preferat din cadrul zonei de protecție sau de supraveghere în care nu există nici o altă pasăre, în următoarele condiții:

a) medicul veterinar oficial să efectueze un examen clinic al păsărilor domestice și al altor păsări întreținute în captivitate în exploatația de origine, în special, al celor ce urmează să fie mutate;

b) când este cazul, să fie efectuate testele de laborator pe păsările din exploatația de origine, în conformitate cu manualul de diagnostic, și acestea să dea rezultate pozitive;

c) păsările ouătoare să fie transportate în mijloace de transport sigilate sub supravegherea medicului veterinar oficial;

d) exploatația sau adăpostul de destinație să se afle sub supraveghere oficială după sosirea păsărilor ouătoare;

e) dacă părăsesc zona de protecție sau de supraveghere, păsările trebuie să rămână în exploatația de destinație cel puțin 21 de zile.

27. Direcțiile raionale/municipale, prin derogare de la prevederile pct.23 din prezenta Normă sanitar-veterinară, pot autoriza transportarea directă a ouălor de incubație fie din orice exploatație către o stație de incubație, fie de la o exploatație aflată în zona de protecție către orice stație de incubație desemnată în următoarele condiții:

a) efectivele de părinți de la care provin ouăle de incubație să fie examinate în conformitate cu manualul de diagnostic, iar gripa aviară să nu fie suspicionată în aceste exploatații;

b) ouăle de incubație și ambalajul acestora să se dezinfecteze înaintea expedierii și să se asigure trasabilitatea acestor ouă;

c) ouăle de incubație să fie transportate în mijloace de transport sigilate sub supravegherea medicului veterinar oficial;

d) măsurile de biosecuritate să fie aplicate în stația de incubație desemnată, în conformitate cu instrucțiunile elaborate de Agenție.

Direcțiile raionale/municipale, prin derogare de la prevederile pct.23 din prezenta Normă sanitar-veterinară, pot autoriza transportarea directă a ouălor:

a) către un centru de ambalare desemnat de către autoritatea competentă, cu condiția ca acestea să fie ambalate în ambalaje de unică folosință și să se aplice măsurile de biosecuritate solicitate de Agenție;

b) pentru eliminare.

28. Direcțiile raionale/municipale, prin derogare de la prevederile pct.23 din prezenta Normă sanitar-veterinară, pot autoriza transportarea directă a cadavrelor, cu condiția ca acestea să fie transportate în vederea eliminării.

29. Medicul veterinar oficial trebuie să se convingă că mijloacele de transport și echipamentul utilizate pentru transportare, așa cum se prevede la pct.24-28 din prezenta Normă sanitar-veterinară, sînt curățate și dezinfectate fără întârziere după transportare, în conformitate cu una sau mai multe dintre procedurile stabilite la pct.49 din prezenta Normă sanitar-veterinară.

30. Măsurile prevăzute în prezenta secțiune trebuie să fie menținute pentru cel puțin 21 de zile de la data încheierii curățării și dezinfecției în exploatațiile infectate, în conformitate cu una

sau mai multe dintre procedurile stabilite la pct.49 din prezenta Normă sanitar-veterinară și pînă cînd exploatațiile amplasate în zona de protecție sînt testate potrivit manualului de diagnostic.

Secțiunea 4

Măsuri ce trebuie aplicate în zonele de supraveghere

31. Direcțiile raionale/municipale trebuie să asigure aplicarea în zonele de supraveghere a următoarelor măsuri:

- a) efectuarea unui recensămînt al tuturor exploatațiilor comerciale de păsări;
- b) interzicerea mișcării păsărilor domestice, păsărilor ouătoare, puilor de o zi și a ouălor în cadrul zonei de supraveghere;
- c) interzicerea mișcării păsărilor domestice, păsărilor ouătoare, puilor de o zi și a ouălor către exploatații, abatoare, centre de ambalare sau o întreprindere pentru fabricarea produselor din ouă, situate în afara zonei de supraveghere;
- d) respectarea de către orice persoană care intră sau părăsește exploatația a măsurilor de biosecuritate orientate spre prevenirea răspîndirii gripei aviare;
- e) curățarea și dezinfectarea fără întîrziere după contaminare, prin una sau mai multe dintre procedurile prevăzute la pct.48 din prezenta Normă sanitar-veterinară a mijloacelor de transport și echipamentelor utilizate pentru transportarea păsărilor domestice sau a altor păsări vii întreținute în captivitate, a cadavrelor, furajelor, gunoiului de grajd, așternutului și oricărui material sau substanță posibil de a fi contaminate;
- f) neadmiterea intrării sau părăsirii exploatației avicole de către nici o pasăre domestică, nici o pasăre ținută în captivitate, nici un mamifer domestic, decît sub supravegherea medicului veterinar oficial;
- g) raportarea imediată a oricărei creșteri a morbidității sau mortalității ori scăderii semnificative a producției în exploatație;
- h) interzicerea evacuării sau împrăstierii așternutului uzat sau gunoiului de grajd;
- i) interzicerea tîrgurilor, piețelor sau expozițiilor de păsări domestice ori păsări întreținute în captivitate;
- j) păsările domestice destinate repopulării populațiilor de vînat nu sînt eliberate.

Direcțiile raionale/municipale pot autoriza transportarea directă a:

- a) păsărilor domestice destinate tăierii – către un abator desemnat, în scopul tăierii imediate, în conformitate cu pct.24 lit.a), b) și d) din prezenta Normă sanitar-veterinară;
- b) păsărilor domestice provenind din afara zonei de protecție și supraveghere – către un abator desemnat, din cadrul zonei de supraveghere, în scopul tăierii imediate, precum și transportarea ulterioară a cărnii obținute de la astfel de păsări;
- c) păsărilor ouătoare – către o exploatație în care nu există alte păsări. Această exploatație trebuie să fie plasată sub supraveghere oficială odată cu sosirea păsărilor ouătoare, iar acestea să rămîină în exploatația de destinație cel puțin 21 de zile;
- d) puilor de o zi:
 - către o exploatație, cu condiția ca măsurile de biosecuritate corespunzătoare să se aplice și exploatația să fie plasată sub supraveghere oficială după transportare, iar puii de o zi să rămîină în exploatația de destinație cel puțin 21 de zile;
 - către orice altă exploatație, dacă sînt eclozați din ouă de incubație ce provin din exploatații de păsări situate în afara zonelor de protecție și supraveghere, cu condiția ca stația de incubație de expediție să poată asigura, prin biosecuritatea condițiilor de lucru, că nu are loc nici un contact între aceste ouă și orice alte ouă de incubație sau pui de o zi ce provin din efective de păsări din cadrul acestor zone;
 - e) ouălor de incubație către stația de incubație desemnată, situată în interiorul sau în afara zonei de supraveghere. Ouăle pentru consum și ambalajele lor trebuie să fie dezinfectate înaintea expedierii și trebuie asigurată trasabilitatea acestor ouă;

f) ouălor pentru consum către un centru de ambalare desemnat, cu condiția ca acestea să fie ambalate în ambalaje de unică folosință și să se aplice toate măsurile de biosecuritate cerute de direcțiile raionale/municipale;

g) ouălor destinate eliminării.

32. Măsurile prevăzute în prezenta secțiune sînt menținute cel puțin 30 de zile de la data terminării curățării și dezinfectării preliminare în exploatațile contaminate în conformitate cu pct.48 din prezenta Normă sanitar-veterinară.

Secțiunea 5

Măsuri de biosecuritate

33. Direcțiile raionale/municipale, suplimentar la măsurile prevăzute în secțiunile 3 și 4 ale prezentului capitol pot:

a) include restricții privind mișcarea mijloacelor de transport sau persoanelor care furnizează furaje, colectarea de ouă, transportarea către abatoare a păsărilor, colectarea pentru eliminare a cadavrelor și orice altă deplasare a personalului, medicilor veterinari sau persoanelor care furnizează echipament pentru fermă;

b) în baza criteriilor și a factorilor de risc stabiliți în anexa nr.2 la prezenta Normă sanitar-veterinară, să aplice măsuri concrete și corespunzătoare pentru limitarea riscului de transmitere a gripei aviare cauzate de subtipul H5N1 al virusului gripei A (în continuare – gripă aviară) de la păsările sălbatice vii la păsările de curte și alte păsări ținute în captivitate, în special:

prevenirea oricărui contact direct și indirect între păsările sălbatice vii, în special cele de apă, păsările de curte și alte păsări, în special rațele și găștele;

separarea rațelor și găștelor domestice de alte păsări de curte.

Secțiunea 6

Măsuri ce trebuie aplicate în cazul suspiciunii și confirmării prezenței virusului gripei aviare de o înaltă patogenitate în anumite incinte, altele decît exploatațile, și în mijloacele de transport

34. Dacă se suspicionează sau se confirmă prezența virusului gripei aviare de o înaltă patogenitate în abatoare sau mijloace de transport, direcțiile raionale/municipale trebuie să înceapă imediat o anchetă în exploatația de origine a păsărilor domestice sau a altor păsări întreținute în captivitate, pentru confirmarea sau excluderea prezenței acesteia, în conformitate cu manualul de diagnostic.

35. Direcțiile raionale/municipale, în cazul suspectării sau confirmării în abatoare a prezenței GAIP, trebuie să se asigure că, în baza unei evaluări a riscului, toate păsările prezente în abator sînt fie ucise, fie tăiate sub supraveghere oficială. În cazul în care astfel de păsări sînt tăiate, carnea și orice subproduse provenite de la păsările domestice și carnea și subprodusele provenite de la orice alte păsări domestice care ar fi putut să fie contaminate în timpul tăierii și procesului de producție trebuie păstrate separat, pînă cînd investigațiile efectuate sub supraveghere oficială, în conformitate cu manualul de diagnostic, sînt finalizate.

În cazul confirmării prezenței GAIP, carnea de pasăre și orice subproduse provenite de la păsările domestice și carnea și subprodusele provenite de la orice alte păsări domestice care ar fi putut să fie contaminate în timpul tăierii și procesului de producție trebuie să fie eliminate sub supraveghere oficială.

36. În cazul suspectării sau confirmării prezenței GAIP într-un post de control sanitar-veterinar, organizat în cadrul posturilor vamale sau într-un mijloc de transport, direcțiile raionale/municipale trebuie, în baza unei evaluări a riscurilor, să asigure ca toate păsările domestice sau alte păsări întreținute în captivitate, prezente în posturile de control sanitar-veterinar, organizate în cadrul posturilor vamale ori în mijloacele de transport să fie ucise, tăiate sau izolate de alte păsări domestice ori de alte păsări întreținute în captivitate și ținute sub supraveghere oficială pînă cînd investigațiile sînt complete, în conformitate cu manualul de

diagnostic. Direcțiile raionale/municipale trebuie să aplice, după caz, prevederile pct. 8-10 din prezenta Normă sanitar-veterinară.

În cazul în care păsările la care se face referire în prezentul punct sînt tăiate, carnea de pasăre și orice subproduse provenind de la acele păsări domestice și carnea și subprodusele provenite de la orice alte păsări domestice care ar fi putut să fie contaminate în timpul tăierii și procesului de producție, trebuie să fie ținute separat sub supraveghere oficială pînă cînd investigațiile, în conformitate cu manualul de diagnostic, au fost finalizate.

Dacă prezența GAIP este confirmată, carnea de pasăre și orice subproduse provenind de la acele păsări domestice, precum și carnea și subprodusele provenite de la orice alte păsări domestice care ar fi putut să fie contaminate în timpul tăierii și procesului de producție vor fi eliminate sub supraveghere oficială.

37. Direcțiile raionale/municipale trebuie să se asigure că se aplică, în cazul suspiciunii sau confirmării GAIP în abatoare, în posturile de control sanitar-veterinar, organizate în cadrul posturilor vamale sau în mijloacele de transport, următoarele măsuri suplimentare:

a) neadmiterea în abator, în posturile de control sanitar-veterinar, organizate în cadrul posturilor vamale sau în mijlocul de transport a nici unei păsări domestice sau altei păsări întreținute în captivitate cu mai puțin de 24 de ore de la efectuarea, în conformitate cu procedurile prevăzute la pct.48 din prezenta Normă sanitar-veterinară, a operațiunilor de curățenie și dezinfecție prevăzute la lit.b);

b) curățenia și dezinfecția clădirilor contaminate, echipamentelor și mijloacelor de transport se efectuează în conformitate cu una sau cu mai multe dintre procedurile stabilite la pct.48 din prezenta Normă sanitar-veterinară, sub supravegherea medicului veterinar oficial;

c) efectuarea unei anchete epizootologice;

d) aplicarea măsurilor prevăzute la pct.9 din prezenta Normă sanitar-veterinară în exploatarea de origine a păsărilor sau cadavrelor infectate, precum și în exploatarea de contact;

e) aplicarea măsurilor prevăzute la pct.14 din prezenta Normă sanitar-veterinară, dacă nu se indică altfel în cadrul anchetei epizootologice și al investigațiilor ulterioare, așa cum prevede pct.34 din prezenta secțiune;

f) supunerea izolatului de virus al gripei aviare procedurii de laborator în vederea identificării subtipului viral, în conformitate cu manualul de diagnostic.

Capitolul V

GRIPA AVIARĂ DE JOASĂ PATOGENITATE (GAJP)

Secțiunea 1

Măsuri ce trebuie să fie aplicate în exploatarea unde sînt confirmate focare de gripă aviară de joasă patogenitate

38. În cazul unui focar de GAJP trebuie să se aplice măsurile prevăzute la pct.9 lit.a), b), c), e), g) și h) și pct.10 din prezenta Normă sanitar-veterinară, în baza unei evaluări a riscului și luîndu-se în considerare criteriile stabilite în anexa nr.3 la prezenta Normă sanitar-veterinară.

Direcțiile raionale/municipale trebuie să se asigure că toate păsările domestice din exploatarea și toate celelalte păsări întreținute în captivitate din specii la care a fost confirmată GAJP sînt supuse depopulării sub supraveghere oficială, astfel încît să se prevină răspîndirea gripei aviare. Depopularea poate fi extinsă și la alte păsări din exploatarea întreținute în captivitate, în baza unei evaluări a riscului pe care acestea îl prezintă în ceea ce privește răspîndirea ulterioară a gripei aviare către alte exploatarea, care pot fi considerate exploatarea de contact, în baza unei anchete epizootologice. Înaintea depopulării nici o pasăre domestică sau altă pasăre întreținută în captivitate nu trebuie să intre sau să părăsească exploatarea decît sub supravegherea medicului veterinar oficial.

Pentru aplicarea alineatului doi din prezentul punct, depopularea trebuie să fie efectuată în conformitate cu Norma sanitar-veterinară privind protecția animalelor în timpul sacrificării sau uciderii, iar direcțiile raionale/municipale trebuie să decidă ca păsările domestice sau alte păsări

întreținute în captivitate să fie ucise cât mai curînd posibil, sau tăiate într-un abator desemnat în conformitate cu alineatul patru din prezentul punct. Cînd depopularea este efectuată prin tăiere într-un abator desemnat, păsările domestice trebuie să fie supuse unei supravegheri și testări ulterioare. Păsările domestice nu trebuie să fie mutate din exploatație în abatorul desemnat pînă cînd direcțiile raionale/municipale, luînd în considerare, în special, evaluarea riscului, investigațiile și testele de laborator orientate spre determinarea gradului oricărei excreții a virusului de către păsările domestice, efectuate în conformitate cu manualul de diagnostic, este convins că riscul răspîndirii ulterioare a GAJP este minim.

Tăierea într-un abator desemnat, în conformitate cu alineatul trei din prezentul punct, poate avea loc numai cu condiția ca:

- a) păsările domestice să fie trimise direct din exploatație către abatorul desemnat;
- b) fiecare unitate de transport să fie sigilată înainte de expediere sub supravegherea medicului veterinar oficial, responsabil de exploatație sau sub supervizarea acestuia;
- c) fiecare unitate de transport să rămîna sigilată pe tot parcursul transportării către abatorul desemnat;
- d) să fie conformă cu alte măsuri de biosecuritate dispuse de direcțiile raionale/municipale;
- e) autoritatea competentă responsabilă de abatorul desemnat să fie informată și să fie de acord să primească păsările domestice;
- f) mijloacele de transport și echipamentele utilizate pentru transportarea păsărilor domestice vii și a altor materiale sau substanțe ce pot fi contaminate să fie curățate și dezinfectate fără întîrziere după contaminare, prin una sau mai multe dintre procedurile stabilite la pct.48 din prezenta Normă sanitar-veterinară;
- g) subprodusele de la astfel de păsări domestice din abator să fie eliminate.
Sub supraveghere oficială trebuie să fie eliminate:
 - a) cadavrele;
 - b) ouăle de incubație din exploatație.

39. Direcțiile raionale/municipale trebuie să se asigure că sînt întreprinse următoarele măsuri:

- a) ouăle de incubație colectate din exploatație în perioada probabilă de la introducerea GAJP în exploatație și pînă la instituirea măsurilor prevăzute de prezenta Normă sanitar-veterinară sînt identificate și menținute în incubație sub supraveghere oficială;
- b) puii care deja au eclozat din ouăle colectate din exploatație în perioada probabilă de la introducerea GAJP în exploatație și pînă la instituirea măsurilor prevăzute de prezenta Normă sanitar-veterinară se plasează sub supraveghere oficială, iar investigațiile se efectuează în conformitate cu manualul de diagnostic;
- c) ouăle prezente în exploatație înaintea depopulării, așa cum este stabilit în pct.38 alineatul doi din prezenta Normă sanitar-veterinară, sînt transportate, cu condiția ca riscul răspîndirii GAJP să fie minimalizat:
 - către un centru de ambalare desemnat de autoritatea competentă, cu condiția ca acestea să fie ambalate în ambalaje de unică folosință și că toate măsurile de biosecuritate solicitate de aceste Direcții să fie aplicate;
 - către o unitate pentru fabricarea produselor din ouă;
pentru eliminare;
 - d) orice material sau substanță ce poate fi contaminat(ă) va fi tratat(ă) în conformitate cu instrucțiunile elaborate de Agenție, sau eliminat(ă);
 - e) gunoiul de grajd și așternutul care ar fi putut fi contaminate trebuie să fie supuse uneia sau mai multor din procedurile prevăzute la pct.48 din prezenta Normă sanitar-veterinară;
 - f) după depopulare clădirile utilizate pentru cazarea păsărilor domestice sau a altor păsări întreținute în captivitate, echipamentul contaminat și mijloacele de transport utilizate pentru transportarea cadavrelor, furajelor, gunoiului de grajd și așternutului sau a oricăror alte materiale ori substanțe ce pot fi contaminate trebuie să fie supuse, fără întîrziere, uneia sau mai multor din procedurile prevăzute la pct.48 din prezenta Normă sanitar-veterinară;

g) mamiferele din specii domestice nu trebuie să intre sau să părăsească exploatarea, decât cu acordul medicului veterinar oficial;

h) în cazul unui focar primar de GAJP, izolatul de virus este supus testelor de laborator pentru a identifica subtipul de virus, în conformitate cu manualul de diagnostic. Izolatul de virus trebuie să fie trimis cât mai curând posibil laboratorului comunitar de referință, conform pct.51 din prezenta Normă sanitar-veterinară.

40. Direcțiile raionale/municipale, în cazul în care aplică măsurile prevăzute la pct.38 alineatul doi, patru și cinci din prezenta secțiune, trebuie să informeze Agenția despre aceasta.

41. Agenția poate acorda derogări de la măsurile prevăzute la pct.38 alineatul doi și alineatul cinci lit.b) în cazul apariției unui focar de GAJP într-o exploatare noncomercială, într-un circ, într-o grădină zoologică, într-un magazin cu păsări exotice, într-o rezervație naturală, într-o zonă îngăduită unde păsările domestice sau alte păsări întreținute în captivitate sînt ținute în scopuri științifice ori în alte scopuri legate de conservarea speciilor pe cale de dispariție sau a raselor rare de păsări domestice ori de alte păsări întreținute în captivitate, înregistrate oficial, cu condiția ca astfel de derogări să nu afecteze combaterea bolii.

Medicul veterinar oficial trebuie să se asigure, atunci cînd este acordată o derogare, așa cum este prevăzut la alineatul unu din prezentul punct, că păsările domestice sau alte păsări întreținute în captivitate, la care se referă derogarea:

a) sînt aduse în interiorul unei clădiri din exploatare și menținute acolo. Dacă acest lucru este imposibil sau se compromite bunăstarea lor, acestea trebuie să fie închise în alt loc din aceeași exploatare, astfel încît să nu aibă contact cu păsările domestice sau cu păsările întreținute în captivitate din alte exploatare. Se iau toate măsurile necesare pentru minimalizarea contactului acestora cu păsările sălbatice;

b) sînt supuse supravegherii și testării ulterioare, în conformitate cu manualul de diagnostic, și nu trebuie să fie mutate pînă cînd testele de laborator nu indică faptul că păsările nu prezintă un risc semnificativ de răspîndire ulterioară a GAJP;

c) nu sînt mutate din exploatarea de origine, cu excepția tăierii sau expedierii către altă exploatare localizată pe teritoriul țării, în conformitate cu instrucțiunile elaborate de Agenție.

Secțiunea 2

Unitățile de producție distincte și exploatarea de contact

42. În cazul apariției unui focar de GAJP într-o exploatare care este formată din două sau mai multe unități de producție distincte, Agenția poate acorda derogări de la măsurile prevăzute la pct.38 alineatul doi din prezenta Normă sanitar-veterinară pentru unitățile de producție care cresc păsări domestice sănătoase, cu condiția ca aceste derogări să nu afecteze combaterea bolii.

43. Direcțiile raionale/municipale, în baza unei anchete epizootologice:

a) trebuie să decidă dacă o exploatare poate fi considerată exploatare de contact. Măsurile prevăzute la pct. 9 din prezenta Normă sanitar-veterinară trebuie să se aplice exploatareilor de contact pînă la excluderea prezenței GAJP, în conformitate cu manualul de diagnostic;

b) pot aplica măsurile prevăzute la pct.38-40 din prezenta Normă sanitar-veterinară pentru exploatarea de contact, în special, dacă exploatarea de contact este situată într-o zonă cu o densitate mare de păsări domestice. Principalele criterii ce sînt luate în considerare pentru aplicarea măsurilor prevăzute la pct. 38-40 din prezenta Normă sanitar-veterinară în exploatarea de contact sînt stabilite în anexa nr.2 la prezenta Normă sanitar-veterinară;

c) trebuie să se asigure că probele sînt prelevate de la păsările domestice cînd acestea sînt ucise, pentru a confirma sau a exclude prezența virusului GAJP în acele exploatare de contact, în conformitate cu manualul de diagnostic;

d) trebuie să se asigure că în orice exploatare unde păsările domestice sau alte păsări întreținute în captivitate sînt tăiate, ucise și eliminate și GAJP este ulterior confirmată, clădirile și orice pășuni utilizate pentru cazarea acestora, curțile fermei și orice echipament posibil să fie contaminate, precum și mijloacele de transport utilizate pentru transportarea păsărilor domestice și a altor păsări întreținute în captivitate, cadavrelor, cărnii, furajelor, gunoierului de grajd,

așternutului și a oricărui alt material sau substanță ce pot fi contaminate, trebuie să fie supuse uneia sau mai multora dintre procedurile prevăzute la pct.48 din prezenta Normă sanitar-veterinară.

Secțiunea 3

Stabilirea zonelor de restricție

44. Direcțiile raionale/municipale, imediat după apariția unui focar de GAJP:

1) trebuie să stabilească o zonă cu restricții cu o rază de cel puțin un kilometru în jurul exploatației;

2) trebuie să se asigure că în zona de restricție sînt aplicate următoarele măsuri:

a) se efectuează un recensămînt al tuturor exploatațiilor comerciale;

b) se efectuează teste de laborator pentru exploatațiile comerciale de păsări domestice pe o rază de cel puțin un kilometru în jurul exploatației, în conformitate cu manualul de diagnostic;

c) se supun supravegherii de către medicul veterinar oficial și altor măsuri de control considerate corespunzătoare toate mișcărilor păsărilor domestice sau ale altor păsări întreținute în captivitate, ale păsărilor ouătoare, ale puilor de o zi și ale ouălor în interiorul sau către zona de restricție;

d) se interzice mișcarea păsărilor domestice sau a altor păsări întreținute în captivitate, a păsărilor ouătoare, a puilor de o zi și a ouălor din zona de restricție, cu excepția autorizării de către direcțiile raionale/municipale a transportării directe a:

păsărilor pentru tăiere – către un abator localizat pe teritoriul țării;

păsărilor vii – către o exploatație sau adăpost în care nu există alte păsări, situat pe teritoriul țării. Păsările vii trebuie să rămînă acolo timp de 21 de zile și exploatația trebuie să fie plasată sub supraveghere oficială după sosirea acestora;

puilor de o zi – către o exploatație sau un adăpost al unei astfel de exploatații aflat pe teritoriul țării. Puii de o zi trebuie să rămînă acolo timp de 21 de zile, iar exploatația trebuie să fie plasată sub supraveghere oficială după sosirea acestora. Dacă puii de o zi au eclozat din ouă ce provin din exploatații de păsări situate în afara zonei de restricție, transportul către o altă exploatație se efectuează cu condiția ca stația de incubație să poată asigura, prin logistica și biosecuritatea sa, condiții de funcționare care să excludă orice contact cu ouăle de incubație sau cu puii de o zi care provin de la efective de păsări din interiorul zonei de restricție și care au un statut de sănătate diferit;

ouălor de incubație – către o stație de incubație desemnată. Ouăle și ambalajul acestora se dezinfectează înainte de expediere și se asigură trasabilitatea acestor ouă;

ouălor pentru consum – către un centru de ambalare, cu condiția ca acestea să fie ambalate în ambalaje de unică folosință și să fie aplicate toate măsurile de biosecuritate solicitate de direcțiile raionale/municipale;

ouălor – către o unitate pentru fabricarea produselor din ouă, localizată în interiorul sau în exteriorul zonei de restricție;

ouălor pentru eliminare;

e) se elimină cadavrele;

f) se respectă de către orice persoană care intră sau părăsește exploatația măsurile de biosecuritate orientate spre prevenirea răspîndirii gripei aviare;

g) se curăță și se dezinfectează fără întârziere după contaminare, prin una sau mai multe dintre procedurile stabilite la pct.48 din prezenta Normă sanitar-veterinară, mijloacele de transport și echipamentul utilizate pentru transportarea păsărilor domestice și a altor păsări vii întreținute în captivitate, furajelor, gunoiului de grajd, așternutului, precum și a oricărui alt material sau substanță ce pot fi contaminate;

h) nici o pasăre domestică sau altă pasăre întreținută în captivitate sau mamifer din speciile domestice nu poate intra sau părăsi exploatația decît sub supravegherea medicului veterinar oficial;

i) se interzice îndepărtarea sau împrăștierea așternutului uzat, a gunoiului de grajd;

j) se interzic târgurile, piețele, expozițiile sau alte aglomerări de păsări domestice ori de alte păsări întreținute în captivitate;

k) nu se eliberează păsările domestice sau alte păsări întreținute în captivitate pentru repopularea cu vînat.

Agenția, în baza unei evaluări a riscului, trebuie să introducă măsuri ulterioare suplimentare măsurilor prevăzute în prezenta secțiune.

45. Măsurile prevăzute în prezenta secțiune trebuie să fie menținute:

a) cel puțin 21 de zile după data finalizării curățirii și dezinfecției preliminare a exploatației infectate, prin una sau mai multe dintre procedurile stabilite în pct.49 din prezenta Normă sanitar-veterinară, și pînă cînd direcțiile raionale/municipale consideră că riscul de răspîndire a GAJP este neglijabil, în baza unei evaluări a riscului și a investigațiilor și testelor de laborator efectuate în zona cu restricții, în conformitate cu manualul de diagnostic;

b) cel puțin 42 de zile după data confirmării focarului și pînă cînd direcțiile raionale/municipale consideră că riscul de răspîndire a GAJP este neglijabil, în baza unei evaluări a riscului și a investigațiilor și testelor de laborator efectuate în zona cu restricții, în conformitate cu manualul de diagnostic.

46. Agenția poate acorda derogări de la măsurile prevăzute de prezenta secțiune în cazul unui focar de GAJP într-o exploatație noncomercială, într-un circ, într-o grădină zoologică, într-un magazin cu păsări exotice, într-o rezervație naturală, într-o zonă îngădită unde păsările domestice sau alte păsări întreținute în captivitate sînt ținute în scopuri științifice ori în scopuri legate de conservarea speciilor pe cale de dispariție sau oficial înregistrate ca rase rare de păsări domestice ori de alte păsări întreținute în captivitate, cu condiția ca astfel de derogări să nu afecteze combaterea bolii.

Capitolul VI

TESTE DE LABORATOR ȘI ALTE MĂSURI APLICABILE PORCINELOR ȘI ALTOR ANIMALE

47. Direcțiile raionale/municipale trebuie să se asigure că după confirmarea gripei aviare într-o exploatație de porcine, sînt efectuate testele de laborator corespunzătoare, pentru a se confirma sau exclude infecția cu virusul gripei aviare. Nu se scoate nici o porcină din exploatație, decît pînă la obținerea rezultatelor acestor teste.

În cazul în care testele de laborator prevăzute în prezentul punct confirmă prezența virusurilor gripei aviare la porcine, direcțiile raionale/municipale pot autoriza transferul acestora către alte exploatații de porcine sau către abatoarele desemnate, cu condiția ca în testele efectuate anterior să fi indicat că riscul răspîndirii gripei aviare este neglijabil. În caz contrar, porcinele sînt ucise sub supraveghere oficială, astfel încît să se prevină răspîndirea virusului gripei aviare, în special, pe timpul transportării, în conformitate cu criteriile specificate în Norma sanitar-veterinară privind protecția animalelor în timpul sacrificării sau uciderii.

Direcțiile raionale/municipale, în caz de confirmare a prezenței unui focar de gripă aviară într-o exploatație de porcine, pe baza unei evaluări a riscului poate aplica oricărui alt mamifer prezent în exploatație măsurile prevăzute în prezentul punct și poate extinde aceste măsuri în exploatațiile de contact.

Direcțiile raionale/municipale trebuie să informeze Agenția despre rezultatele testelor și despre măsurile aplicate în conformitate cu prezentul punct.

Ulterior confirmării prezenței virusului gripei aviare la porcine sau la orice alte mamifere din orice exploatație, direcțiile raionale/municipale pot efectua supravegherea în conformitate cu manualul de diagnostic, pentru identificarea oricărei răspîndiri ulterioare a virusului gripei aviare.

Capitolul VII

CURĂȚAREA, DEZINFECȚIA ȘI REPOPULAREA

48. Direcțiile raionale/municipale trebuie să se asigure că:

a) curățarea, dezinfectia și tratamentul exploatațiilor și oricăror materiale și substanțe din acestea, care sînt contaminate sau pot fi contaminate cu virusurile gripei aviare, sînt efectuate sub supraveghere oficială, în conformitate cu:

instrucțiunile medicului veterinar oficial;

principiile și procedurile de curățare, dezinfectie și tratament stabilite în anexa nr.4 la prezenta Normă sanitar-veterinară;

b) nici un teren sau pășune utilizate pentru păsările domestice sau alte păsări întreținute în captivitate într-o exploatație unde a fost confirmată gripa aviară nu sînt utilizate pentru păsările domestice sau alte păsări întreținute în captivitate, pînă cînd direcțiile raionale/municipale nu decid că orice virus prezent al gripei aviare a fost eliminat sau inactivat;

c) curățarea, dezinfectia și tratamentul abatoarelor, mijloacelor de transport, posturilor de control sanitar-veterinar, organizate în cadrul posturilor vamale, sau a oricăror materiale ori substanțe dintre acestea, care sînt contaminate sau pot fi contaminate cu virusuri ale gripei aviare, sînt efectuate sub supraveghere oficială, în conformitate cu instrucțiunile medicului veterinar oficial;

d) orice echipament, materiale sau substanțe dintre acestea, care sînt contaminate sau sînt susceptibile de a fi contaminate cu virusul gripei aviare și care nu pot fi curățate și dezinfectate sau tratate eficient, sînt distruse;

e) dezinfectanții ce urmează să fie utilizați și concentrațiile acestora sînt autorizați de către direcțiile raionale/municipale.

49. Direcțiile raionale/municipale trebuie să se asigure că, după aplicarea măsurilor prevăzute la pct.14 și 38-40 din prezenta Normă sanitar-veterinară, se respectă conformitatea cu alineatele doi-cinci ale prezentului punct.

Repopularea exploatațiilor comerciale de păsări domestice nu trebuie să aibă loc decît la sfîrșitul unei perioade de 21 de zile de la încheierea operațiunilor de curățare și dezinfectie, așa cum prevede pct.48 din prezenta Normă sanitar-veterinară.

Trebuie să fie întreprinse următoarele măsuri pentru o perioadă de 21 de zile ce urmează datei de repopulare a exploatațiilor comerciale de păsări domestice:

a) păsările să fie supuse unei examinări clinice efectuate de medicul veterinar oficial. Examinarea clinică sau, dacă sînt efectuate mai multe, examinarea clinică finală trebuie să fie întreprinsă cît mai aproape de sfîrșitul perioadei de 21 de zile menționate anterior;

b) testele de laborator să fie efectuate în conformitate cu manualul de diagnostic;

c) păsările domestice care mor pe parcursul fazei de repopulare să fie testate în conformitate cu manualul de diagnostic;

d) orice persoană care intră sau iese din exploatația comercială de păsări domestice trebuie să se conformeze măsurilor de biosecuritate orientate spre prevenirea răspîndirii gripei aviare;

e) pe parcursul fazei de repopulare nici o pasăre domestică să nu părăsească exploatația comercială de păsări domestice decît sub supravegherea medicului veterinar oficial;

f) proprietarul trebuie să țină evidența informațiilor de producție, inclusiv informațiile despre morbiditate și mortalitate, care urmează să fie actualizate cu regularitate;

g) orice schimbări semnificative în datele de producție la care se referă litera f) din prezentul punct și alte anomalități trebuie raportate imediat direcțiilor raionale/municipale.

Direcțiile raionale/municipale, în baza unei evaluări a riscului, pot dispune ca procedurile prevăzute la alin.3 din prezentul punct să fie aplicate exploatațiilor, altele decît exploatațiile comerciale de păsări domestice, sau altor specii dintr-o exploatație comercială de păsări domestice.

Repopularea cu păsări domestice în exploatațiile de contact trebuie să aibă loc în conformitate cu instrucțiunile elaborate de Agenție, în baza unei evaluări a riscului.

Capitolul VIII

PROCEDURI DE DIAGNOSTIC, MANUALUL DE DIAGNOSTIC ȘI LABORATORUL DE REFERINȚĂ

50. Agenția, pentru asigurarea unor proceduri uniforme, trebuie să se asigure că procedurile de diagnostic, prelevarea de probe și testările de laborator pentru detectarea prezenței virusului gripei aviare la păsările domestice sau alte păsări întreținute în captivitate ori a virusului gripei aviare la mamifere sînt efectuate în conformitate cu manualul de diagnostic.

Centrul Republican de Diagnostic Veterinar este obligat să respecte întocmai manualul de diagnostic.

Manualul de diagnostic este adoptat în conformitate cu procedura comunitară.

51. Laboratorul comunitar de referință pentru gripa aviară este:

Veterinary Laboratories Agency (VLA) (Agenția Laboratoarelor Veterinare);

New Haw, Weybridge, Surrey KT 15 3NB United Kingdom (Marea Britanie).

Laboratorul național de referință pentru gripa aviară este Centrul Republican de Diagnostic Veterinar.

Agenția trebuie să se asigure că laboratorul național de referință exercită funcțiile și obligațiile prevăzute în anexa nr.5 la prezenta Normă sanitar-veterinară, este responsabil de coordonarea standardelor și metodelor de diagnostic și ține legătura cu Laboratorul comunitar de referință pentru gripa aviară.

Capitolul IX

INTERZICEREA GENERALĂ A VACCINĂRII

52. Agenția trebuie să se asigure că vaccinarea împotriva gripei aviare este interzisă pe întreg teritoriul țării.

Capitolul X

DISPOZIȚII FINALE

53. Experții internaționali procedează la controale la fața locului, în cooperare cu Agenția, pentru a se asigura că dispozițiile prezentei Norme sanitar-veterinare, regulile și măsurile de salvagardare adoptate se aplică uniform și informează printr-un raport Agenția cu privire la rezultatele controalelor efectuate.

54. Agenția trebuie să elaboreze un plan de contingență, în conformitate cu anexa nr.6 la prezenta Normă sanitar-veterinară, specificînd măsurile naționale ce urmează să fie implementate la o eventuală apariție a unui focar de gripă aviară și să înainteze planul respectiv Guvernului spre aprobare.

Acest plan trebuie să permită accesul la facilități, echipament, personal și la toate celelalte structuri corespunzătoare, necesare pentru o eradicare rapidă și eficientă a focarului.

55. Proprietarilor, ce li se impune tăierea sau uciderea păsărilor, li se acordă despăgubiri, în condiții ce se stabilesc printr-o hotărîre de Guvern.

Plata despăgubirilor se asigură în limitele alocațiilor aprobate în acest scop în bugetul de stat, la valoarea de înlocuire la prețul de piață, după caz, la suma pierderii suferite de proprietar, la data cînd a avut loc acțiunea de lichidare a focarului de boală, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

Agenția va elabora și pune în aplicare strategii naționale de control al gripei aviare, bazate pe principii și criterii similare cu cele utilizate în țările vecine.

Agenția elaborează și pune în aplicare planuri naționale de necesitate și alertă pentru controlul unor boli transmisibile ale animalelor.

56. Agenția va lua măsurile administrative în conformitate cu legea pentru sancționarea oricărei încălcări a prevederilor prezentei Norme sanitar-veterinare.

Anexa nr.1
la Norma sanitar-veterinară
privind măsurile de supraveghere,
control și combatere a gripei aviare

Notificarea bolii și aprobarea transportării ouălor dintr-o exploatație

1. Notificarea bolii se face în conformitate cu Norma sanitar-veterinară privind anunțarea, declararea și notificarea unor boli transmisibile ale animalelor.

2. Direcțiile raionale/municipale pot autoriza transportarea ouălor dintr-o exploatație, conform prevederilor pct.11 și pct.17 din prezenta Normă sanitar-veterinară către o unitate aprobată, pentru fabricarea produselor din ouă în următoarele cazuri:

a) pentru a se permite îndepărtarea lor din exploatația de origine, ouăle trebuie să fie trimise direct de la exploatația suspectă la unitatea desemnată. Fiecare transport trebuie să fie sigilat înainte de expediere sub supravegherea medicului veterinar oficial, responsabil de exploatația suspectă sau sub supervizarea acestuia și să rămână sigilat pe tot parcursul transportării către unitatea desemnată;

b) medicul veterinar oficial, responsabil de exploatația de origine a ouălor, trebuie să informeze autoritatea competentă a unității desemnate despre intenția de a trimite ouăle către aceasta;

c) autoritatea competentă responsabilă de unitatea desemnată trebuie să se asigure că:

ouăle la care se referă litera a) din prezentul punct se izolează de alte ouă de la data sosirii până la data prelucrării;

se elimină cojile de la astfel de ouă;

materialul de împachetare utilizat pentru ouă va fi distrus, curățat și dezinfectat într-un mod care să asigure distrugerea tuturor virusurilor gripei aviare;

ouăle la care se referă litera a) din prezentul punct sînt transportate în mijloace de transport curățate și dezinfectate. Măsurile de biosecuritate sînt aplicate personalului, echipamentelor și mijloacelor de transport, implicate în transportarea ouălor.

Anexa nr.2
la Norma sanitar-veterinară
privind măsurile de supraveghere,
control și combatere a gripei aviare

Criteriile și factorii de risc de care se va ține cont la luarea deciziei de a aplica măsuri în exploatațiile de contact sau în exploatațiile și zonele expuse riscului în alte zone de restricție

1. Factorii de risc pentru apariția virusului la păsările domestice sînt:

a) locația exploatației de-a lungul rutelor de migrare a păsărilor, în special, cînd păsările vin din Asia Centrală și de Est, zonele din Marea Caspică și Marea Neagră, Orientul Mijlociu și Africa;

b) distanța dintre exploatație și zonele umede, heleșteie, mlaștini, lacuri sau rîuri, unde se pot aduna păsările de apă migratoare;

c) locația exploatațiilor de păsări domestice în zonele cu mare densitate de păsările migratoare, în special, păsări de apă;

d) păsările domestice sau alte păsări întreținute în captivitate ținute în exploatații în aer liber ori în alte incinte, în care contactul dintre păsările sălbatice și păsările domestice sau alte păsări întreținute în captivitate nu poate fi suficient împiedicat.

2. Factorii de risc suplimentari pentru răspîndirea virusului în interiorul exploatațiilor și de la o exploatație la alta sînt:

a) locația exploatației de păsări domestice în zonele cu densități mari de exploatații de păsări domestice;

b) intensitatea mișcărilor de păsări domestice și alte păsări întreținute în captivitate, mijloace de transport și persoane în interiorul și din exploatații și alte contacte directe și indirecte între exploatații.

3. Agenția trebuie să introducă sisteme de detectare rapidă în zonele din teritoriul țării pe care le-a identificat ca prezentând un risc deosebit pentru apariția gripei aviare, ținând cont de criteriile stabilite în pct.5 din prezenta anexă.

4. Sistemele de detectare rapidă au ca scop o raportare rapidă către direcțiile raionale/municipale a oricărui semn de gripă aviară la păsările domestice și alte păsări întreținute în captivitate de către proprietari sau deținători.

5. În special, în acest context, trebuie să fie luate în considerare următoarele criterii:

- a) scăderea aportului de hrană și de apă cu peste 20%;
- b) scăderea producției de ouă cu peste 5% pentru mai mult de două zile;
- c) rata mortalității de peste 3% într-o săptămână;
- d) orice semn clinic sau leziune post-mortem care să sugereze gripa aviară.

Anexa nr.3
la Norma sanitar-veterinară
privind măsurile de supraveghere,
control și combatere a gripei aviare

Criteriile privind aplicarea măsurilor în exploatațile în care evoluează GAJP

În cazul în care se decide mișcarea păsărilor domestice sau a ouălor, precum și depopularea exploatațiilor, în conformitate cu pct.38 din prezenta Normă sanitar-veterinară, direcțiile raionale/municipale trebuie să ia în considerare cel puțin următoarele criterii:

- a) speciile în cauză;
- b) numărul de exploatații din zona care înconjoară exploatația de expediere;
- c) localizarea abatoarelor, stațiilor de incubație și centrelor de împachetare desemnate;
- d) măsurile de biosecuritate aplicate în exploatații, compartimentele de păsări domestice sau alte păsări întreținute în captivitate, în timpul transportării și în timpul tăierii;
- e) ruta de transport;
- f) dovezi ale răspîndirii;
- g) riscul de sănătate publică, dacă există;
- h) impactul socio-economic sau de altă natură.

Anexa nr.4
la Norma sanitar-veterinară
privind măsurile de supraveghere,
control și combatere a gripei aviare

Principii și proceduri pentru curățarea, dezinfectia și tratamentul exploatațiilor

1. Pentru curățarea, dezinfectia și tratamentul la care se referă pct.48 din prezenta Normă sanitar-veterinară trebuie să se aplice următoarele principii și proceduri generale:

a) curățarea și dezinfectia și, acolo unde este necesar, măsurile pentru distrugerea rozătoarelor și a insectelor trebuie să fie efectuate sub supervizare oficială și sub supravegherea medicului veterinar oficial;

b) dezinfectanții ce urmează să fie utilizați și concentrațiile acestora trebuie să fie autorizate de către direcțiile raionale/municipale, pentru a asigura distrugerea virusului gripei aviare;

c) dezinfectanții trebuie să se utilizeze, fie în conformitate cu recomandările producătorului, acolo unde sînt prevăzute, fie în conformitate cu instrucțiunile medicului veterinar oficial;

d) selectarea dezinfectanților și a procedurilor de dezinfecție trebuie să fie făcută luîndu-se în considerare natura exploatațiilor, mijloacelor de transport și obiectelor ce urmează să fie tratate;

e) condițiile în care sînt utilizați agenții degresanți și dezinfectanții trebuie să asigure că eficacitatea acestora nu este diminuată, în special, trebuie respectați parametri tehnici indicați de producător, cum ar fi presiunea, temperatura minimă și timpul de contact necesar;

f) indiferent de dezinfectanții utilizați, trebuie să se aplice următoarele reguli generale:

o umezire completă a așternutului, precum și a materiilor fecale cu dezinfectant;

spălarea și curățarea prin periere și frecare minuțioasă a solului, pardoselii, rampelor și pereților după îndepărtarea și dezasamblarea, acolo unde este posibil, a echipamentului sau instalațiilor, care, altfel, ar împiedica procedurile de curățare și dezinfecție eficientă;

aplicarea ulterioară a dezinfectantului pentru un timp minimum de contact, așa cum este prevăzut în recomandările producătorului;

g) în cazul în care se efectuează spălarea cu lichide aplicate sub presiune, trebuie să fie evitată recontaminarea porțiunilor curățate anterior;

h) să fie prevăzută spălarea, dezinfectarea sau distrugerea echipamentului, instalațiilor, articolelor sau a oricărui lucru ce poate fi contaminat;

i) după procedurile de dezinfecție trebuie să se evite recontaminarea;

j) curățarea și dezinfecția, așa cum sînt solicitate în cadrul prezentei Norme sanitare veterinare, trebuie să fie înregistrate în registrul exploatației și, cînd este solicitată aprobarea oficială, să fie certificate de medicul veterinar oficial;

k) curățarea și dezinfecția mijloacelor de transport utilizate pentru transportare și de către personal.

2. Curățarea și dezinfecția exploatațiilor infectate trebuie să fie efectuate în conformitate cu următoarele principii și proceduri:

a) curățarea și dezinfecția preliminară prevede:

în timpul uciderii păsărilor domestice sau a altor păsări întreținute în captivitate trebuie să fie întreprinse toate măsurile necesare pentru a se evita sau minimaliza răspîndirea virusului gripei aviare. Aceste măsuri trebuie să includă instalarea temporară de echipamente de dezinfecție, furnizarea de uniforme de protecție, dușuri, decontaminarea echipamentelor utilizate, instrumentelor, spațiilor și întreruperea alimentării cu energie a sistemului de ventilație;

cadavrele păsărilor domestice sau a altor păsări întreținute în captivitate ucise trebuie să fie pulverizate cu dezinfectant;

orice transportare a cadavrelor păsărilor domestice sau a altor păsări întreținute în captivitate, care urmează să fie îndepărtate din exploatație pentru eliminare, trebuie să fie efectuat în mijloace de transport sau containere închise și care să prevină orice scurgere, sub supervizare oficială, într-un mod care să prevină răspîndirea virusului gripei aviare;

de îndată ce păsările domestice sau alte păsări întreținute în captivitate au fost îndepărtate pentru eliminare, acele părți ale exploatației în care au fost cazate și orice părți ale altor clădiri, curți etc. care au fost contaminate în timpul uciderii sau examinării post-mortem trebuie să fie pulverizate cu dezinfectanți autorizați, în conformitate cu pct.48 din prezenta Normă sanitare veterinară;

orice țesut sau sînge vărsat în timpul uciderii ori examinărilor post-mortem trebuie să fie colectat atent și eliminat împreună cu păsările domestice sau cu alte păsări întreținute în captivitate;

dezinfectantul trebuie să rămîna pe suprafețe timp de cel puțin 24 de ore;

b) curățarea și dezinfecția finală prevede:

gunoiul de grajd și așternutul uzat trebuie să fie îndepărtate și tratate așa cum este prevăzut la pct.3 al prezentei anexe;

grăsimea și murdăria trebuie să fie îndepărtate de pe toate suprafețele, prin aplicarea unui agent degresant, iar suprafețele curățate cu apă;

după spălare cu apă rece trebuie să fie aplicată pulverizarea cu dezinfectant;

după 7 zile exploatația trebuie să fie tratată cu un agent degresant, clătită cu apă, pulverizată cu dezinfectant și clătită din nou cu apă.

3. Dezinfecția așternutului și a gunoiului de grajd contaminate trebuie să fie efectuată în conformitate cu următoarele principii și proceduri:

să fie supuse unui tratament cu aburi la o temperatură de minimum 70°C;

să fie distruse prin incinerare;

să fie îngropate suficient de adânc pentru a se preveni accesul păsărilor sălbatice și al altor animale; sau

să fie utilizate pentru a produce căldură, pulverizate cu dezinfectant și lăsate așa timp de cel puțin 42 de zile.

Direcțiile raionale/municipale pot autoriza transportarea gunoiului de grajd și al așternutului, ce pot fi contaminate, fie către o întreprindere de tratare aprobată, unde este efectuat un tratament care să asigure distrugerea virusului gripei aviare, fie pentru depozitare intermediară înainte de distrugere sau tratament. Astfel de transport trebuie să fie efectuat în mijloace de transport sau containere închise și care să prevină orice scurgere, sub supraveghere oficială, astfel încât să se prevină răspândirea virusului gripei aviare.

4. Direcțiile raionale/municipale, prin derogare de la pct.1 și 2 din prezenta anexă, pot stabili proceduri specifice pentru curățare și dezinfecție, luând în considerare tipul de exploatație și condițiile climatice. Direcțiile raionale/municipale trebuie să notifice Agenției, când se aplică o astfel de derogare, și să-i furnizeze detalii cu privire la procedurile specifice.

5. Fără a aduce atingere pct.48 lit.b) din prezenta Normă sanitar-veterinară, dacă direcțiile raionale/municipale estimează că o exploatație nu poate fi, din orice motiv, curățată și dezinfectată, se poate interzice intrarea oricăror persoane, mijloace de transport, păsări domestice, a altor păsări întreținute în captivitate, mamifere din specii domestice sau a oricăror lucruri în acele exploatații, interdicțiile respective trebuie să rămână în vigoare minimum 12 luni.

Anexa nr.5
la Norma sanitar-veterinară
privind măsurile de supraveghere,
control și combatere a gripei aviare

Funcțiile și obligațiile Centrului Republican de Diagnostic Veterinar ca laborator național de referință

Centrul Republican de Diagnostic Veterinar trebuie să se asigure că:

a) pe teritoriul țării, testarea de laborator pentru detectarea prezenței gripei aviare și identificarea tipului genetic al izolatelor de virus sînt efectuate conform manualului de diagnostic;

b) izolatele de virus gripal de origine aviară sînt furnizate fără întârziere laboratorului comunitar de referință, pentru caracterizare completă, confirmînd:

proveniența lor din toate focarele primare de gripă aviară;

proveniența lor dintr-un număr reprezentativ de focare, în cazul focarelor secundare.

Anexa nr.6
la Norma sanitar-veterinară
privind măsurile de supraveghere,
control și combatere a gripei aviare

Criteriile pentru planurile de contingență

1. Stabilirea unui centru de criză la nivel național, care să coordoneze toate măsurile de control din țară.

2. Întocmirea unei liste a centrelor locale de control al bolii cu facilități adecvate pentru coordonarea măsurilor de control al bolii la nivel local.

3. Punerea la dispoziție a unor informații detaliate cu privire la personalul implicat în măsurile de control, abilitățile și responsabilitățile lor și la instruirea acestuia, luîndu-se în

considerare necesitatea protecției personale și riscul potențial pentru sănătatea umană pe care îl prezintă gripa aviară.

4. Asigurarea capacității fiecărui centru local de control al bolii de a contacta rapid persoanele și organizațiile direct sau indirect implicate într-un focar.

5. Disponibilitatea echipamentelor și materialelor pentru efectuarea eficientă a măsurilor de control al bolii.

6. Elaborarea unor instrucțiuni detaliate privind acțiunile ce urmează să fie întreprinse la suspiciunea și confirmarea infectării sau a contaminării, inclusiv mijloacele propuse pentru eliminarea cadavrelor.

7. Stabilirea unor proceduri administrative și programe de instruire pentru menținerea și dezvoltarea abilităților în domeniu.

8. Acordarea laboratoarelor de diagnostic a unor facilități pentru examinarea post-mortem, capacitatea necesară pentru teste serologice, histologice etc. și menținerea abilității pentru diagnosticul rapid și pentru transportarea rapidă a probelor. Planul de contingență trebuie să evidențieze, de asemenea, capacitatea de testare pentru laborator și resursele disponibile pentru managementul focarului de boală.

9. Stabilirea unor prevederi vizînd disponibilitatea informațiilor privind înregistrarea exploatațiilor comerciale de păsări domestice pe teritoriul țării.

10. Stabilirea unor prevederi pentru recunoașterea raselor rare de păsări domestice sau de alte păsări întreținute în captivitate, înregistrate oficial.

11. Stabilirea unor prevederi pentru identificarea zonelor cu o densitate mare de păsări domestice.

12. Stabilirea unor prevederi pentru asigurarea puterii legale necesare pentru implementarea planurilor de contingență.